

Vastaanottaja: Valtioneuvoston kanslia, kirjaamo@vnk.fi

Asia: VN/5748/2019

Luonnos meripolitiikan toimenpideohjelmaksi

Lausunnonantajan lausunto

Luonnonvarakeskus kiittää lausuntopyynnöstä.

Vesiviljely ja rannikkokalastus on meripolitiikan toimenpideohjelmassa tunnistettu osaksi meripolitiikan kokonaisuutta. Rannikkokalastuksen (kohta 37) jatkuvuuden turvaamiseksi Luonnonvarakeskus esittää seuraavaa.

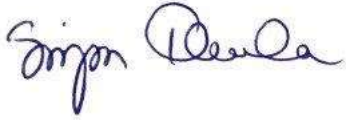
Hylkeet ja merimetsot ovat muodostaneet 2000-luvun keskeisimmän haasteen rannikkokalastuksen jatkuvuudelle. Ne syövät ja karkottavat kalaa pyyntipaikolta sekä vahingoittavat saalista pyydyksissä ja vaurioittavat pyydyksiä. Kalastuskustannukset nousevat ja monet kalastusalueet jäävät käyttämättä. Verkkokalastus on monin paikoin tullut mahdottomaksi. Näihin ongelmiin on kehitetty ratkaisuja pyydyksiä kehittämällä ja karkotusmenetelmin. Samalla pyritään löytämään myös uusia laajasti hyväksyttäviä kannanhallintamenetelmiä.

Rannikkokalastuksen turvaamiseksi näiden toimien jatkaminen on hyvin oleellista, minkä vuoksi ehdotamme hylje- ja merimetsovaikutusten pienentämistä ja korvaamista lisättäväksi toimenpiteen kuvaukseen. Luonnonvarakeskus korostaa myös rannikkokalastajien, tutkimuksen ja hallinnon yhteistyön tärkeyttä sekä rannikkokalastuksen roolia omavaraisuuden turvaamisessa ja Itämeren ravinnekuormituksen vähentämisessä.

Edellä esitetyn pohjalta ehdotamme toimenpiteen 37 kuvauksen muuttamista seuraavaan muotoon: "Kalastuksen toimintaedellytyksiä vaarantavien hylje- ja merimetsovaikutusten pienentäminen ja korvaaminen sekä teknologisten ratkaisujen ja rahoitusratkaisujen edistäminen. Monipuolisten toimintamallien perusedellytysten kehittäminen rannikkokalastajien, tutkimuksen ja hallinnon yhteistyöllä. Omavaraisuuden parantaminen, kalakantojen vahvistaminen ja ravinnekuormituksen vähentäminen kestävä kalastuksen avulla."

Keinoissa on hyvä painottaa paikallislähtöistä yhteistyötä ja rannikkokalastuksen jatkuvuuden huomioon ottamista päätöksenteon eri tasoilla. Keinot tavoitteiden saavuttamiseksi -kohtaan ehdotamme lisättäväksi seuraavat lauseet: "Yhteistyön ja osallistumisen edistäminen käytännön toimintamallien ja paikallislähtöisen Kalaleader- toiminnan kautta. Rannikkokalastuksen jatkuvuuden huomioon ottaminen hylje- ja merimetsopolitiikassa."

Luonnonvarakeskus esittää, että päävastuullisiin tahoihin liitetään myös ympäristöministeriö. Merimetsoja ja hylkeitä koskeva päätöksenteko kuuluu monelta osin ympäristöhallinnon toimialaan ja hylkeitä ja merimetsoja koskevien ratkaisujen yhteensovittaminen on tehtävä ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön yhteistyönä.

Sirpa Thessler
Johtaja, Luonnonvarat

Lausunnon valmistelija: Myllylä Timo, erityisasiantuntija
Luonnonvarakeskus